

Gauis Evangelio Santubam euentuopu, N.C. Teuroto, quizon
 trite baten goputceli demonia botatcen. Etra oner eucan quizon
 trite ha estadu quetic negaragarian, loturic eutzan goputcelo
 sentidunic principalenae, anda mima, bequiac ta belanniac, alaco
 moduz ece, angitcen zan mututuric, schuturic, eta gorturic;
 bama pure Teru maitagariane exauquituric quizon oner mite
 riaz, quendu eutzan demoniaru quizon oner gancan eucan
 podenico, eta beriala mutubae verba equim eben.

Quizon trite au mututuric egotea, edo oner estadu tris
 tea da, N.C. Penitenciaro Sacramentuban eunen peatuae lotzar
 confesatu bague mututuric queditcen dixan estaduanim ymagina edo
 figura bat. eta quchi topatcen badina ore, demoniaonem virtutes
 goputcelo mima lotuta dauquenae, arca ta ara topatcen dixan, demo
 niae armatcen dituan ante ta manaquim, ammaes mima lotuta
 dauquenae. Virtutis spiritual oner bano gauis uganagoric eta
 iunter gauis eguncan, batorce dempora onetan, cencan aguntcen
 Deum eliza etna Santiae verba equim dequigula bene ministrari
 quene concienem probechunaco, anda confesatu daigula pure
 peatua qustiae bene ministrare onetan lotzar batorce ichigabe; eta
 ala ere cembat aldiz obligacio omi faltatcen faco? asoz queriapp dappi
 catiqu emmizpen atzamaxietan peatua onegaiti, beste educin peca
 tugaiti bano: Cegaitic, nola lenengotic peatuanu suntatu facen
 imperitencia, edo penitencia era, ala alde onetatice datorce

Demeritum impunitate punitum Taberizata. Estago etrai
orientat gaura ipium agoric ta gormotogamiagonie peccatae
onde confectia bano. etrai onec utitur exentatie guesiagp apam
tatcen bene mendeco divanac peccaten confecti bano. Oneta
rae betecen ditu lotza falso ta galpami bates, ta lotza onec
exagosten deuste confesateca, lenagp emac equiteca zorigaistean
lotzatu etcirana. Modu onetam beraganatcen ditu anima
triste arce, exentatu exagiten dentela dempora fusca bateam.
eternidade punitiam aguentumic egropo dana, bano exentatumic
egropo zana, bae demporam aguentu balic. Onie dia diabru
onem mutuae edo diabruac mutucen ditubanae. Onegae ex bora
anic exagosten deuste peccatani tristeari, logratcea euren peccaten
parcaisa, repada indantceditu ere euren costumbre edo oituna
gaintectan, ta oportcen ditu peccatoco est aduban; o! Zorigaisteco
lotza, aimbete existza anima tristetan equiten dituzana. Ugai
tic edraqui esan eben in Agustinec, lernigoae lazo bi euca
la, oitana peccataniani pami exagiteci; bata enganateca con
fianza falso bategar, peccatu exagiten dentzarian, ta bestia,
bildunazco edo lotzaco lazoa, equindacoa confesateca exago
ten dentzarian. Gaur bada N, C. atena gura ^{nunqu} _a zuben vitzetatic
ichunitarum triste an, confesatu daguzuben oixo peccatu justiae,
lotzar ta bildunaz batece ichigabe. ^{ta antanara} _a Cein gurevazcoa, ta funda
mentu baqueca dan lotza an aditeca emungp dentrubet.

Exagutunic gugaitic quizon equim, ta bene odol justia unco
bateam iruni eben Taincoae game angaltanma, exagutunic Ban
firmo Santuaxen virtutez eman facun gracia galdunic, lasten
quino peccatunon aspian gueldituco quiniata, ichi eucun

est adu onetatis unctores ex remedio exorbat, ceno dan Peniten-
tias Sacramentu Santuba, onen virtutes garbitores peccatorae,
gure animetam equindae loiae. Ychi edo equim eben Sacramentu
Santu an, axaro illen antetic virtus, ta bitduaxae Apostolubae
alcarregaz egocen demporan, aguestu fatemian dempora antan
sanagaz; baquia izan dedillo zubeguin, nene ititae quizo
nae fuzgatcees potestadea emon eusten leguer, nic ene zubei
emoten dentzubeit quizonae fuzgatcees esubidea. Fa bere amara Jain
coac emonagaz, esan eusten; artu equizube Espiritu Santua,
zuec parcatcen dituzuben peccatubae, parcatudic quelditues dina,
ta zuec parcatcen estituzubena, quelditues dina parcatugabe.
Ona N, C. ce modutan emon eusten Temptac Apostolubai, ta
aien ondorengoz gurtiai peccatuen sententia edo absolucioa emo-
teco esubidea ta potestadea; ona nota ichi eucum batizan ezque-
ro equindae peccatuen loiae garbitcees iturri edena; Baña
ay! N, C. combat ete duaz iturri onetara eusen loiae garbitcees,
ta viuitcen dina len baño loiaz ta ciguñaz? Fa ce gaitic?
Mentuzaz Penitenciae Sacramentuanen virtuteanen faltaz?
ez N, C. espada gure faltaz: Bañucae Confessionia lotzaz ichia
mediante. Baña o! ce zaraquenia quizonena! Cien ondo dio
Espiritu Santuae, ein conta ala dixala mundu onetaco zoroac,
Cegaitic ezaguturic, etraiae deucum gaxotca, ta gure onanen
ein icuria, ezaguturic estabela gaitcen presentatcen facen
ocarioic gure animae infernus su-gaxotara botatcees,
ezaguturic, etraiae biatcen deucum tentacioac estinaba guri
Cenuec videca galdu ezaitcees, paratcen deucum lazo batzuec

baño; ala ere egun arguitan, ta bequiac zabalic saurten gara
lazo oietan! Ta zoraqueria andi bat bada, quizon bat soatea,
etraiac benetzat paraturic daucan lazo ta trampetara, orta
guchiaor irango lazo ta trampa artan euzagan beza itzera
datozen etraiani, inoan pusca bat, edo neque pusca bat ez
eguiteagaitic ichaitia, ta icurico barenbe modu onetaco qui
zon bat, ceñec inoan pusca bat ez eguiteagaitic saurten dala
etraien esuetan, esango ceugue, quizon ta burutic galduta
dappala, ta beziac gura iranda, galtcen davela bene uirza:
Ora gustian guentatcen da peccatariac ere, ezagutcen dan pe
ccatariac, tentacioc dixala, etraiac, gure inoconcia galtcero,
paraturic daucan beste aimbete lazo, ta an daquiala, beziac
bere burua lazo ta sare artan sartcen dan, tentaciocari leu
emnon, ta peccati equimaz, ezagutcen ene dan lazo aice pur
catu ta etraien artetic bere burua libratceco, eztagala beste
enemedionie, damutanun, ta proposito equiazco bategaz
conferis on bat egitea baño, eta ala ere guraz dan mundu
onetan bere conuenencia gaitoco anac emoten deutcen que
queen antean lami, ta tristeturic uici. Arquerie badaqui,
betico condenatcen dala, baldin conferis on baten uidez quent
cen ezpadan letra zoxipante ha, ta ala atceratenda. Onain
bada anqui diteque an baño zoraqueria andiagoric? Letzati
Zoxipante uac, ain guchi estimatcen dituzuba ceuben animac.
Eztaquize peccatae orzo ta dican leguez conferatcen ezpa
dituzube, ynferruco uidean zagocela? eztaquize, eztagala
ceuben aspian beste enemedionie, conferatcea, edo conde
natcea baño? o etrai madanicatua! eta combat anima triste

lotzaro lazoaren uidez danorazun infernuko ondaxera! Ce
equi andia dio Sr Juan Chrysostomo, Taincoae santic ebela peca
tua lotziar, que lotzaturic equin ez queijan, ta confesioa santic
ebela confianzaiar, qu guae utz equiteae confesateca animatu
puintecen; baña ezaguturic etsaiar, emendic puri etorquirun
interez andia, tauratu eusten soñero edo sanciae: santic eben
pecatua confianzaiar, ta confesioa lotziar, equindaco pecatu,
ta utz equiteae confesatu ez queijan: ta equiaz, combat persona
edade, ta estadu gustietacoae anti maina onequin enganaten
eztitu. Mundic dator, dio Sr Juan Chrysostomo, pecatu equiteco
lotzanic ez izatea, ta pecatu equindacoa confesateco lotza, ta
bildua izatea? Lotza ta bilduric ez equitea, bere anima Nagaz
betetceco, ta Nagaz sendatceco, bilduratu ta lotzatceca, Sr Agusti
nec dior leguez! Ce Zoragueria andia ~~gic~~, deadan equiten dan
Sr Ambrosio; ce ichutaurun andia gic gure animac lotzeco
lotzanic ez equitea, ta gueno garbitceco lotzatceca? Baña o
Zoragueria lotza! Ta cere lotzatcer zaube, pecatari fristear?
Utenturac confesioeac? Ez N.C. ez pensatu deshonratuac, quel
dico zanela zuen garbitauruac falta, ta angaltauruac confesio
reari emanagaitic, cegaiti zuben pecatuac izango dira, sacendo
te hac confesioe dan dempora justian beaz bada aditu dituan
pecatuic chiquienac: Utenturac orduan Taincoaren lotza zaxe.
Ezta ere N.C. cegaitic zubez diuin ordo daqui Taincoae zuben
pecatuac, ta justioe daquizuben leguez, estan Taincoae beste
gauranic gura, confesio on baten uidez beragana biurtu, ta
adinquedaturuac equitea baño. Ah! Tanna esango denit beaz bada
norbaitec, nic inu edo lau confesaturic banerico, ennar

ganeracae confesatus nitique, bāna aiec atcenatcen naube;
aro aldiz ibilli nair, ezagutcen ez nauben toquinen batera
foateco amuar, nere peccatae confesateca, eim suprituic
conciencia gaitoaren amac equiten euten orcadea, bāna
nola nere peccatae dixan aie andiac eta ichuicac, ez naz
atxeritcen. Maia ean eguidazu, peccatai tritea? Ce amu
daucazu? ill bāno lenago ondo confesateca, edo exabagui
dozu gorputz ta anima ynferruna foateca? Bada berte eme
medicac estaucazu, edo ondo confesatu, edo condemnadu. Maia erdu
peccataia, andi ta ichuicac dixala, diozu zure peccatae? Cen
eguidozu bada? Ean dituzu maldiciozen batzue Jaincoaren
contra, edo artu dentzazu Tentozari gorroto einda queiapoco
zen bat, pozta zara Tems Judepubac ill eubelac? Personaren
bat illdozu, edo luxuria peccatazen bat equin ondozen bota
dozu aurra edo illdozu, inoze saguin estaguiac? Edo cen
eguidozu? Eguidozu diabruaz tratuzen bat, edo entrega
tu dentzazu renaloren bategaz zure anima? Eguidozu
onegaz peccatazen bat, edo animaliaquin onelaco peccatazen bat,
edo onie gustioe equin badituzu ere eztaun batere imfontatcen;
eztozu cen icaratu, ez pensatu ere confesonia oiec gustioe adit
cean icaratus dala, edo onelacoen contra emongo dauela.

Egui an nola gura aditeca emongo deuseu Sr Luis Beltra
negaz quentatu zanae. Allegatu zan quizon galdu, ta garquilla
fornatu bat santu — onen onetara, dempora antan esana:
Vita, confesateca mercedia equin bit. Tami zan santuba con
feronarian, ta icurtean, penitenciae aie oio ta garbino bere

peccatae confitetur, ta bene virtute baten justine aguentu entza
la, ain andia izan zan onetatic bene virtutean sattu /aron conu
eloa, ece eim disimulaturic bene baxonean, anpeguico argui
farunean aditceza vintem eben bene atzequintanma. Penitentiae
eum ebenian modu onetan bene confessoria, eam entzan: Tama,
nere vici justico peccatae eam ditudan exquero, orain punitionem
equim dodan peccatu bat aditu bean deunt, ta da ecurdean bene
nen anpeguico arguitanma, aditcean, nic lotzanic arrogaz
eam ditudan peccatae, iuciosa equim dot, benoni ere nere queva
cozen bat izong dala; orduban Santuae, bene anpeguico argui
faruna queitubar, eam entzan; equia da, nere sine itate,
nere ere peccatae nacela, ta eam eam dituzum peccatetan /auri
ezbanaz, Taincoanen ontarum ta gracia exquero, ta ez nere
indamari; baina ezazu cez icaxatu, nic zure peccatae adituta
postu ta alegatceaz; cegaitic? nola alegatus ez nos Tainco
anen atzamarretatic libxaturic, Taincoanen gracia ta adiqui
detamnera vintem zariala? Nola alegatus ez nos zure
conberioan dedan partea ecuric, tani bano lenapp illtem barana,
Taincoari nigaitic exaugutem oico zariala penitaturic? Equia
da, ez gana confessorie justice in Luis Beltran laeae, baina bene
expintu ta Santuarina expadogu ere, daucagu bene jaquiturianen
partembat, ta ala ezautem dogu, ezala inon icaxatu bean berte
ren peccatae: Cegaitic? Non icaxaquetan da, Cristalesco baro
bat /auri ta auitceaz? Berte onen berte? non icaxatus da, izanic
gure, ^{izate} edo naturalera ain auitceza, bene obra justietan aguentuar
etzaitcece, bada, enganatu nere C. Estago berte exremedioic:

Alpernic equinque dozube, santu justiac equin eubem penitencia, alpe
nic equinque dozube Santibac adina oracio Candade ta limona,
oneic justiac alpernic izanque dixa, baldin damu equiarco bate
gar peccatu justiac confesatcon expaditurube, enemidio bague
condematcon zane, edo confesatu edo condenatu. Ta inoiz pe
caturac confesatcon amunic badozube? cegaitic ez orain? ezta
quizube confesio ta comunis gairtoquin zuben peccaturac
gairtcon dizan leguez, lotza ere justitubar doiala? onegoz
gairtcon: Noxe eron deutzube, eduro zaxela zubez urtedozuben
dempozara? Noxe eron deutzube supitcon edo bat batetan illic
quedituco etzaxela? Albois min zoxotz ta estu bator etzaxube
ta verba gabe ichico? eta dempora izanda ere; eztaquizube,
quexoco edo vioxaco imitante ha len inabacia gaitteco obia
dala, bexico inabarteco bano? Nola orduban aimbete onatzen
artean, aimbete nequen artean zuben vici justico examina
equin ta oixo confesatuco zane? Etzaitecela engaratu N.F.
aterac equizube, etzaiac sartcon deutzuben bildua, ta lotza ori;
ta confesatu equizube confianza oioaz, mundua mundu dane
fic oxainguino equin dizan peccaturac audienac badina ere.
Bana! onaxe Tanna ta Tainca! Zune escuetan dagos gure
vioxac: zue daguizu, axinic gogoxmetatic Abrazan se
meac ateratcon; zugana gator, ta zuni escatcon dicit
dextenzatu ta bota daguizula naxe aditzallen vioxetatic,
etzai gairtoac santu deutzen bildua ta lotzin madanicatua:
Cuxcean gugaiti izuli ceben odol precioso gaitic escatcon
deutzut, libra daguizular etzaiacanen atzarnaxetatic,
ceoxxi aimbete costata gnoxi edo redimitturac daucazun

anima tristiae. Gracia au inibita oranz deutzut exneque
Profetaz, beza leguez amoris 4a agradecimentuz betenic:
ifini neben, Taura. nere gairtagueria gustien confesacao
cudaduba, equim neben albat contru ta garbitanmic andie
naz, ta zuc parcatu ceustan nere peccatuaren gairtagueria
ta malicia. Parcaicio bada Taura ta misericordia mun
du onetan ta bertean seculara gloria. Amen.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher due to the bleed-through effect.

Vertical handwritten text on the right margin, possibly a list or notes.

MAN 681

